

Naburige rechten - oud stelsel

Auteur(s): Stefaan Van Crombrugge
Editie: 1407 p. 10
Publicatiedatum: 19 november 2014

Rechtbank/Hof: Gent
Datum van uitspraak: 06 mei 2014
Wetboek: W.I.B. 92
Artikel: 17

Naburige rechten - oud stelsel

Naburige rechten zijn een soort van intellectuele rechten, beschermd door de artikelen 33 tot 47 *bis* van de Auteursrechtenwet van 30 juni 1994. Met betrekking tot een uitvoerende kunstenaar slaan de naburige rechten op de vermelding van zijn naam, het recht om de vrijwaring van zijn prestaties af te dwingen (verzet tegen misvorming, verminking of wijziging), de reproductie van de geleverde prestatie en de exploitatie van die reproducties op zich. De overnemer van die naburige rechten betaalt voor het recht op exploitatie aan de kunstenaar een vergoeding. Wanneer een uitvoerend kunstenaar een prestatie levert ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst of een statuut, kunnen de vermogensrechten worden overgedragen aan de werkgever voor zover uitdrukkelijk in die overdracht van rechten is voorzien en voor zover de prestatie binnen het toepassingsgebied van de overeenkomst of het statuut valt (art. 35, § 3, al. 1 Auteursrechtenwet).

In een zaak die zich afspeelt vóór de inwerkingtreding van de wet van 16 juli 2008, die de inkomsten uit de cessie en concessie van auteursrechten en naburige rechten onder een specifieke categorie van de roerende inkomsten heeft gerangschikt (art. 17, § 1, 5° WIB 1992) en tot een bepaald bedrag aan de professionalisatie van artikel 37 WIB 1992 heeft onttrokken, had een zangeres en actrice haar naburige rechten tegen vergoeding overgedragen aan haar werkgever. De fiscus ziet daar een bezoldiging in. Het hof van beroep te Gent geeft hem gelijk.

Het hof gaat ervan uit dat de inkomsten uit de afstand van naburige rechten vóór de inwerkingtreding van de wet van 16 juli 2008 onder artikel 17, § 1, 3° WIB 1992 vallen : inkomsten van verhuring, verpachting, gebruik en concessie van roerende goederen. Maar de determinerende wetsbepaling is artikel 37 WIB 1992 : onverminderd de toepassing van de voorheffingen, worden inkomsten van onroerende goederen en van roerende goederen en kapitalen als beroepsinkomsten aangemerkt wanneer die goederen en kapitalen worden gebruikt voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid van de verkrijger van de inkomsten.

Dit betekent dat inkomsten uit naburige rechten slechts het karakter van bezoldigingen hebben in zoverre voldaan is aan de vereiste uit artikel 37 WIB 1992 dat die roerende goederen worden gebruikt voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid van de verkrijger van de inkomsten. De fiscus moet bewijzen dat de naburige rechten, in het bijzonder het reproductierecht, het recht tot mededeling aan het publiek en het secundaire recht op reproductie en publicatie voor promotie en reclamedoeleinden, door de zangeres/actrice gebruikt werden voor de uitoefening van haar beroepswerkzaamheid. Het hof acht dat bewijs geleverd.

* De zaak kan niet anders worden uitgelegd dan dat de zangeres/actrice de arbeidsovereenkomst heeft aangegaan door, naast haar zang en acteren, ook haar naburige rechten ter beschikking te stellen van haar werkgever, zodat deze de musicalproducties kon opzetten en realiseren en daar inkomsten uit kon halen. Dat is geheel in overeenstemming met artikel 35, § 3, eerste alinea Auteursrechtenwet.

* Dat de zangeres/actrice overging tot de terbeschikkingstelling door overdracht, samen met haar zang- en acteerprestaties, van haar naburige rechten, kan niet anders verklaard worden dan doordat dit nodig was om haar beroepswerkzaamheid te kunnen uitoefenen. Het opzetten van de musicalproductie door de werkgever omvatte niet alleen het brengen van opvoeringen, maar ook de fonografische, audiovisuele en multimediale vastlegging ervan. Bovendien moeten, om publiek en sponsors aan te trekken, promotieacties worden opgezet, met trailers en andere filmpjes waarin delen van het spektakel zijn opgenomen. De merchandising gebeurt ook aan de hand van afbeeldingen van

de acteurs en scènes. Het is voor de werkgever ook essentieel de musical naderhand publiek te kunnen maken via alle vormen van reproductie, zoals DVD en TV.

* Om al deze doelstellingen te kunnen bereiken, heeft de werkgever, naast de overeenkomst betreffende de eigenlijke beroepsprestaties, van de werknemers ook de afstand van de naburige rechten bedongen. Die afstand was voor de werknemers een middel, maar ook een noodzaak om de arbeidsovereenkomst te kunnen aangaan.

De zangeres/actrice heeft haar naburige rechten onmiskenbaar voor de uitoefening van haar beroepswerkzaamheid gebruikt. De fiscus heeft dan ook met reden geoordeeld dat de vergoedingen belastbaar zijn als bezoldigingen.